

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : วิถีชีวิตของชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดสงขลา
 ชื่อผู้เขียน : นางสาววิจิตร อุทัยรัตน์
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนศาสตร์)
 ปีการศึกษา : 2544

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดสงขลา ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน 2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต และการประกอบอาชีพของชาวประมง และ 3) เพื่อศึกษาแนวโน้ม และความต้องการการสนับสนุนในการประกอบอาชีพของชาวประมง โดยทำการสัมภาษณ์เจาะลึกชาวประมงพื้นบ้าน จำนวน 15 คน ในฐานะผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ประกอบกับการสังเกตบริบท ข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ควบคู่กับบริบท และใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ ดังนี้ :

1. วิถีชีวิตของชาวประมงพื้นบ้านจะประกอบไปด้วย วิธีคิดและแบบแผนการดำเนินชีวิตประจำวัน ในวันที่สามารถทำประมงและในวันที่ไม่สามารถทำประมง การเลือกตั้งถิ่นฐานจะเลือกตั้งถิ่นฐานใกล้กับแหล่งทำประมง การบริโภคอาหารเลือกบริโภคอาหารที่หาได้จากทะเล และสิ่งที่เสริมพลังงาน การดูแลสุขภาพเน้นการดูแลสุขภาพเมื่อต้องออกทะเล มีความเชื่อในการทำประมงเนื่องมาจากหลักศาสนาอิสลามเป็นสำคัญ การใช้ภาษาสามารถสื่อสารได้ดี

2. วิธีการในการทำประมงจะใช้เรือท้ายตัด และเรือปั่นไฟ โดยเรือท้ายตัดใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำ คือ อวนชนิดต่าง ๆ และเรือปั่นไฟใช้ทำประมงปลากะตัก โดยใช้อวนมุ้ง หรืออวนครอบปลากะตักเป็นเครื่องมือจับสัตว์น้ำ โดยเลือกทำการประมงตามฤดูกาลธรรมชาติ ชาวประมงจะใช้ประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และใช้เครื่องมือสมัยใหม่ในการจับสัตว์น้ำให้ได้ปริมาณมาก

3. ปัญหาและอุปสรรคในอาชีพของชาวประมง คือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยลง และปัญหาต้นทุนในการประกอบอาชีพที่เพิ่มมากขึ้น

4. ชาวประมงมีแนวโน้มในการประกอบอาชีพประมงสืบทอดต่อไปและต้องการให้หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนในเรื่องทุนการประกอบอาชีพ การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยงานส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุน และเพิ่มมาตรการส่งเสริมอาชีพประมงและส่งเสริมอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชาวประมง ตลอดจนชาวประมงควรมีการรวมกลุ่มเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของตนเอง

ABSTRACT

Title of Research Paper : Traditional Fishermen's Way of Life in Songkhla Province
Author : Miss Winish Uthairat
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2001

The objectives of this research are 1. to study the traditional fishermen's ways of life in Songkhla Province, 2. to study change in the fishermen's way of life, and 3. to study trends and needs for occupation support of the fishermen. The study was done through the in-depth interviews of 15 fishermen who acted as key-informants including the context observation; data obtained were later analysed contextually with descriptive statistics.

Results of the study can be summarized as follows:

1. The traditional fishermen's ways of life comprise the plan for living on the fishing days and on the day-off; their living location is close to the seashore where they can fish; most of their daily food comes from the sea; their health also relate to the sea conditions; their main beliefs are from Islam; they converse well in local Malay dialect.

2. In sea fishing, they use two types of boat, the short tailed and the one with motor generator; the first one is for catching sea animals with various kinds of net; the second type is used for fishing small fish (for making fish source and drying). Fishing is done seasonally; they gain knowledge and experiences mostly through the transmission from their ancestors; the modern tools for fishing they use today can catch more fish than before.

3. Problems and obstacles facing them today are the changing in the environment resulting in reducing marine resources and the increase in capital for fishing.

4. The fishermen tend to make a living on fishing in the future and they want the government's help, particularly in the occupational funding, organizing occupational group and other occupational facilities.

Recommendations emerged from this study are the local government should provide more supporting measures for the fishermen including supplementary occupations to increase their income, among others.